

АМІДОВАНІ ПОХІДНІ СУЛЬФОКИСЛОТ АРОМАТИЧНОГО РЯДУ

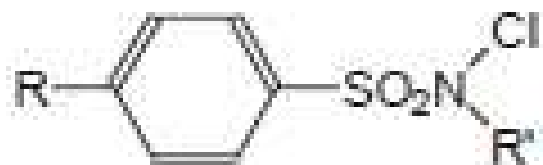

Структурні типи амідованих похідних сульфокислот ароматичного ряду

Хлоропохідні амідів бензолсульфокислоти (1)

Алкілуреїди сульфокислот (2)

Похідні амідів сульфанилової кислоти (3)

$\text{R}=\text{H}, -\text{COOH}$

$\text{R}'=\text{Na}, -\text{Cl}$

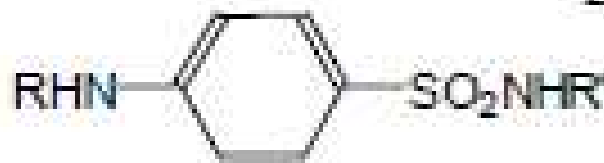
1

$\text{R}=-\text{CH}_3, -\text{Cl}, -\text{NH}_2$

$\text{R}'=-\text{C}_4\text{H}_9, -\text{C}_3\text{H}_7$

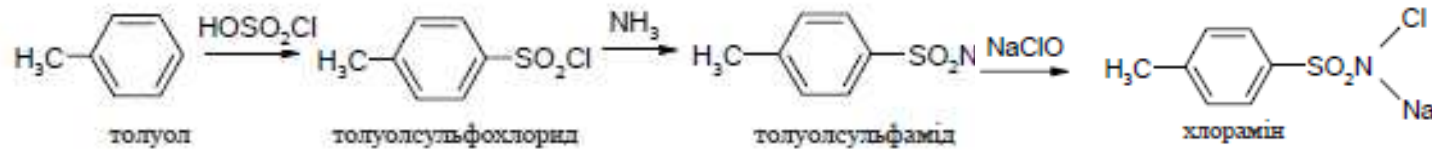
2

3

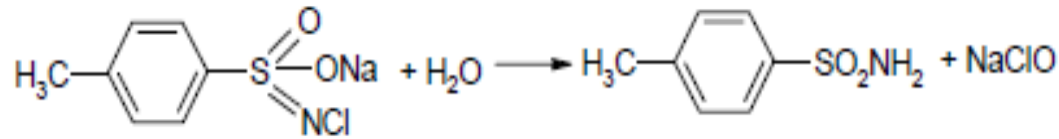
Хлорамін

Добування

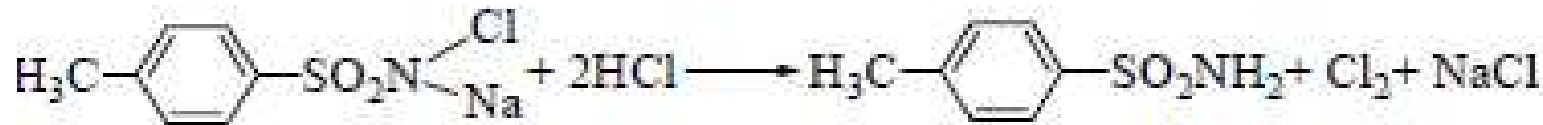

3

Ідентифікація

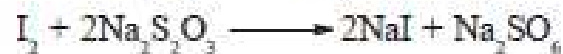
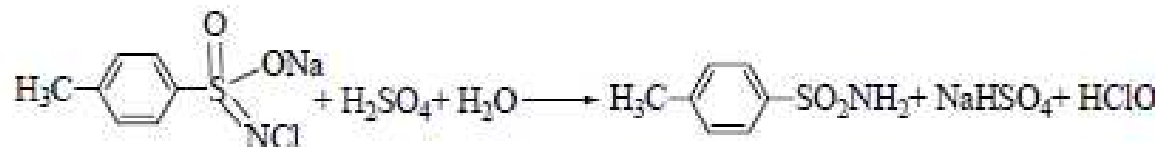

Кисневий розпад

Хлорний розпад

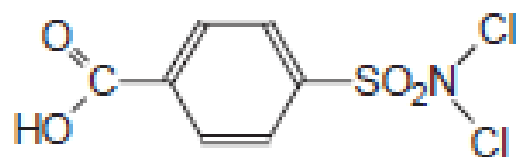
Кількісне визначення – йодометрія, пряме титрування

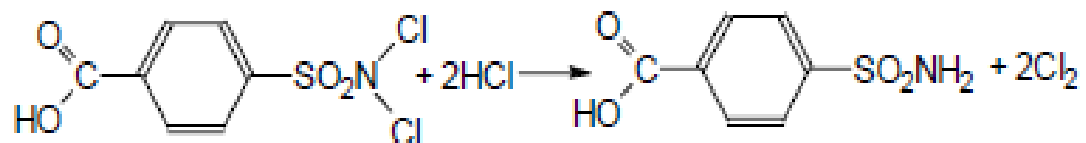
Індикатор -
крохмаль

Пантоцид

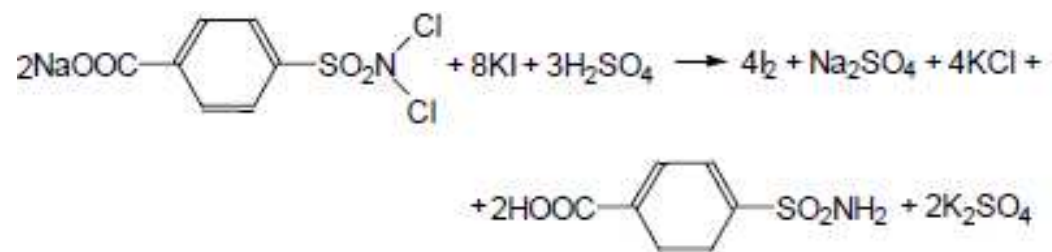
4

Ідентифікація

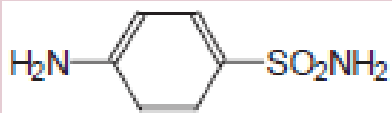
Кількісне визначення – йодометрія, пряме титрування,
індикатор - крохмаль

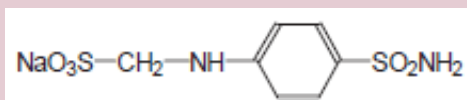
Сульфаніламідні лікарські засоби

5

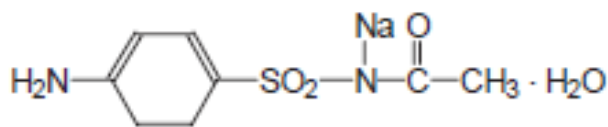
Препарати короткої дії

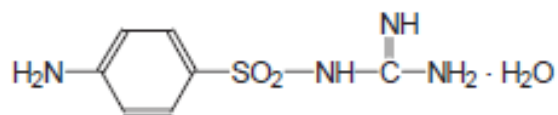
стрептоцид

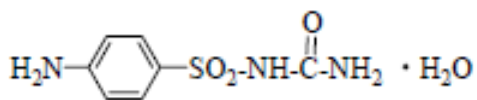
стрептоцид розчинний

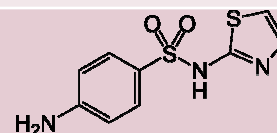
сульфацил натрію

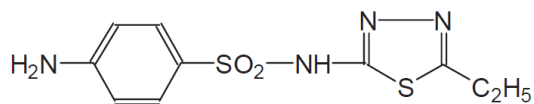
сульгін

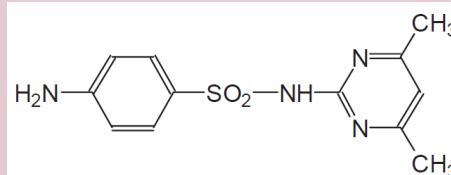
уросульфан

сульфатіазол

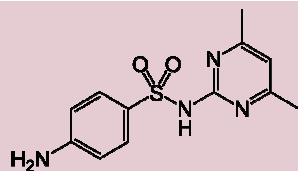

етазол

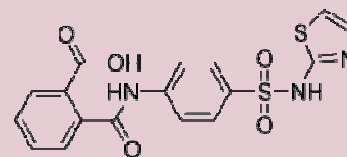

сульфадимезин

Препарати короткої дії

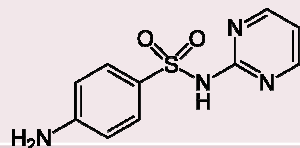

сульфадимезин

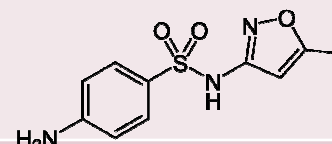

фталазол

Препарати середньої дії

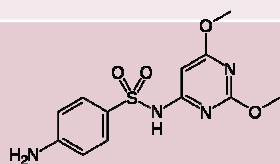

сульфазин

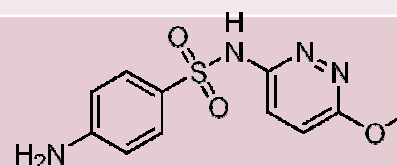

сульфаметоксазол

Препарати тривалої дії

сульфадиметоксин

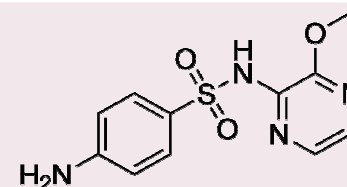
сульфаметоксипіридазин

Препарати наддовгої дії

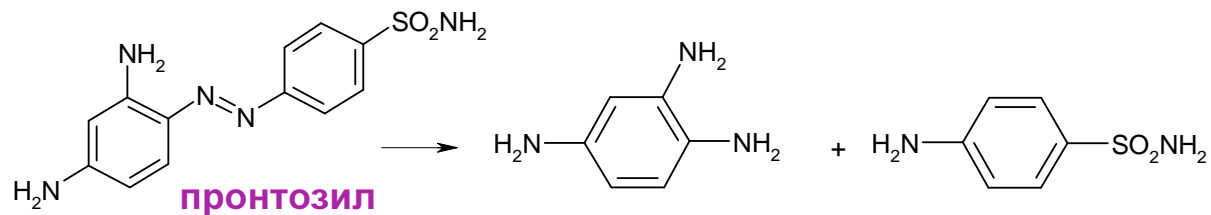

сульфосалазин

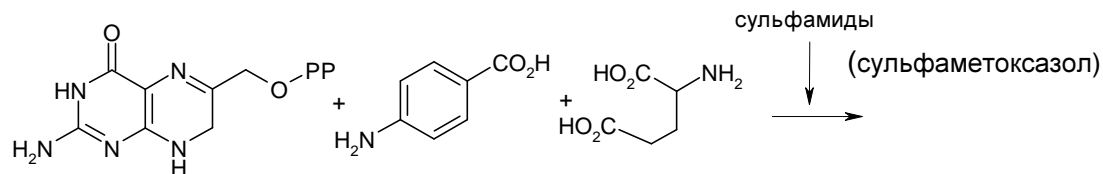
сульфален

Історія створення сульфамідних засобів

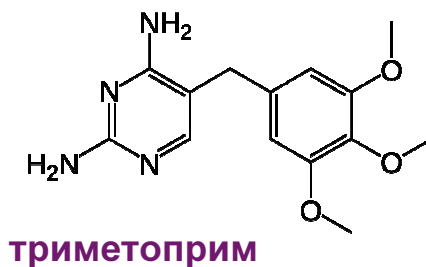
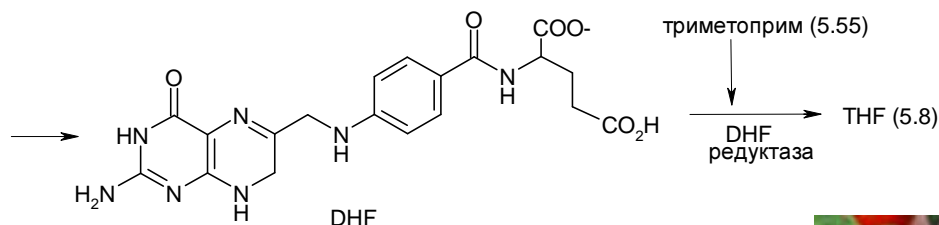

Механізм дії сульфамідів (1947 р.)

Герхард Домагк
1895-1964 рр.

1939 р. – Нобелівська премія з біології та медицини.
“За відкриття антибактеріального ефекту пронтозилу”
1947 р. – одержав Нобелівську премію без грошової виплати

Зв'язок “будова – дія” у ряду сульфамідів

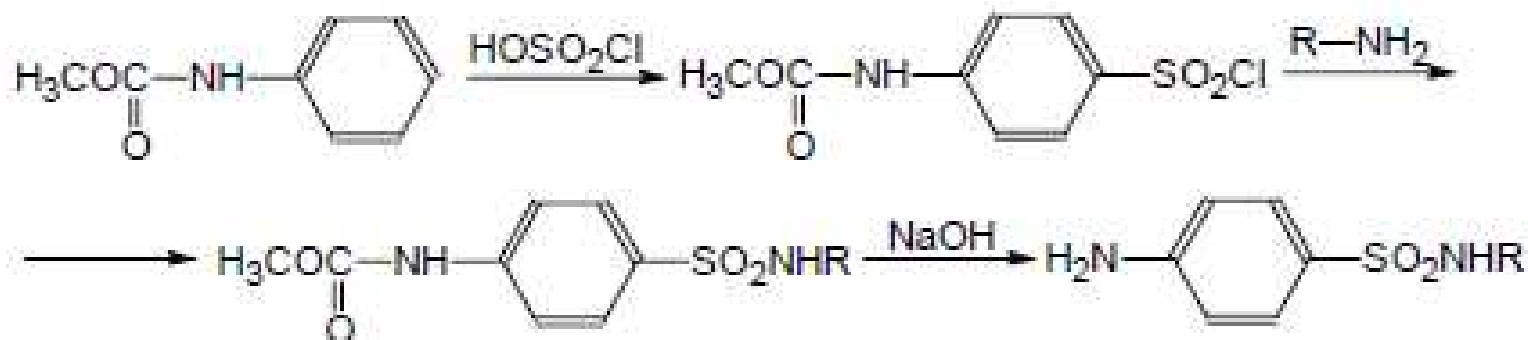
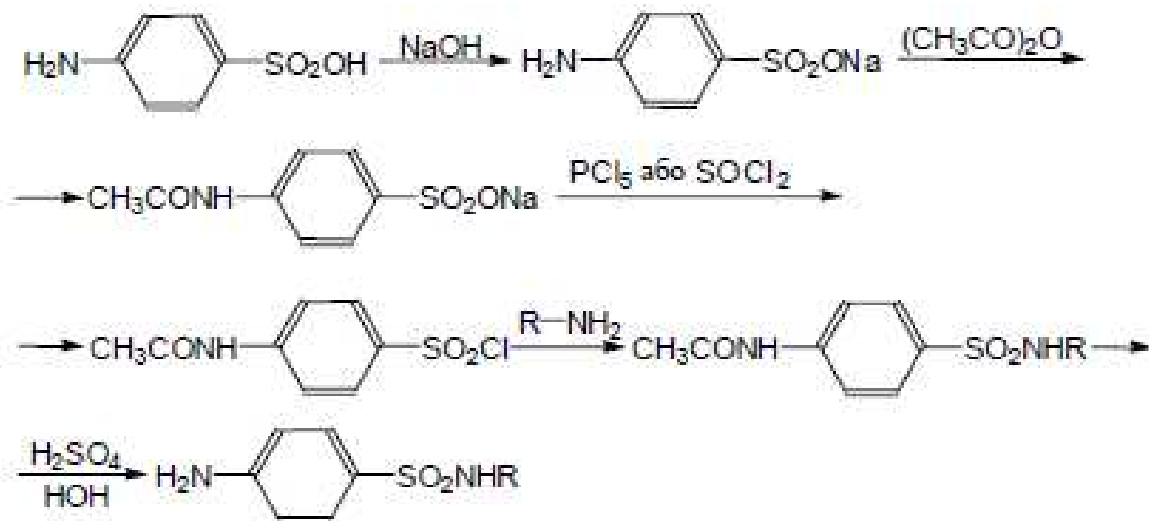
- Наявність NH_2 групи у *пара*-положенні до сульфамідної групи. Заміна NH_2 групи на будь-яку іншу, окрім тих, що можуть вивільняти цю групу в результаті відновлення або гідролізу, веде до повної втрати активності
- Розташування замісників у бензольному кільці лише у *пара*-положенні
- Заміна сульфамідної групи на сульфон, карбоксамідну, кетогрупу зберігає активність, втім менш виразну
- NH_2 та SO_2NH групи повинні бути монозаміщеними

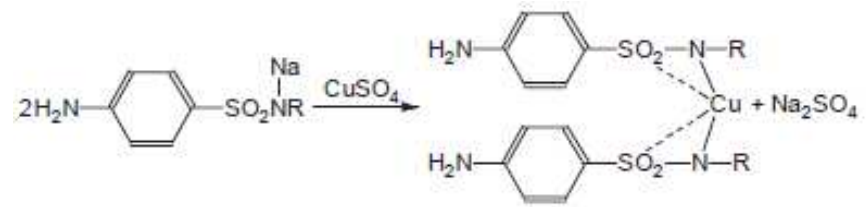
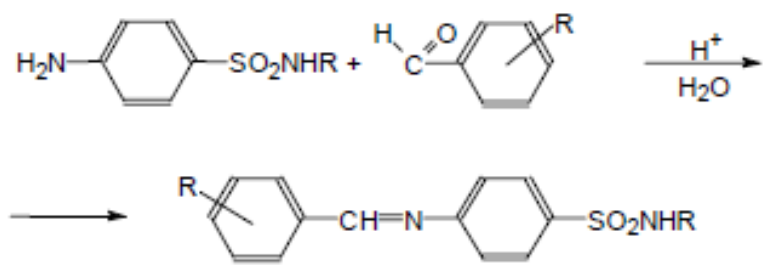
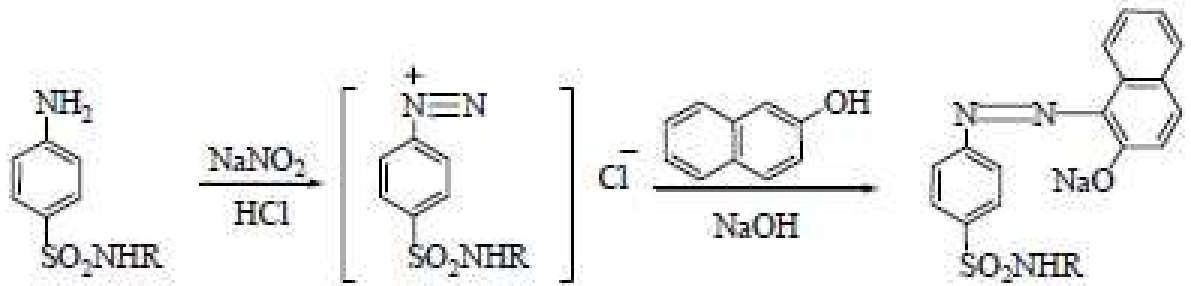
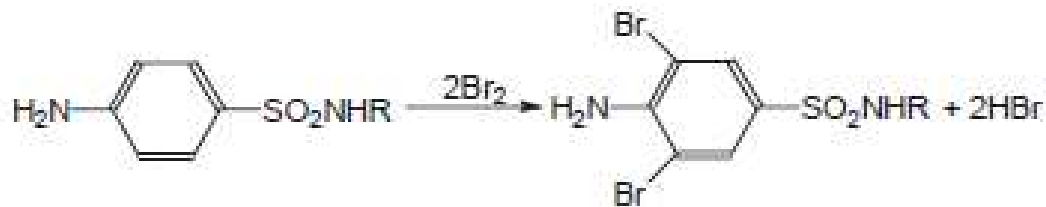
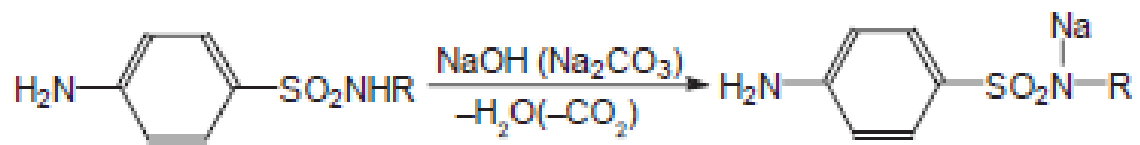

Способи синтезу сульфамідів

9

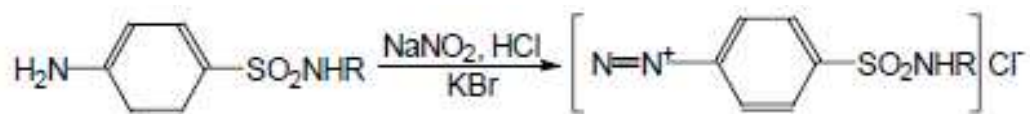
Ідентифікація сульфамідів

Кількісне визначення сульфамідів

11

Нітритометрія

Алкаліметрія

K_a 10^{-7} – 10^{-8} H_2O -ацетон

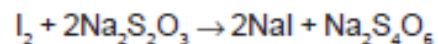
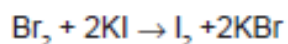
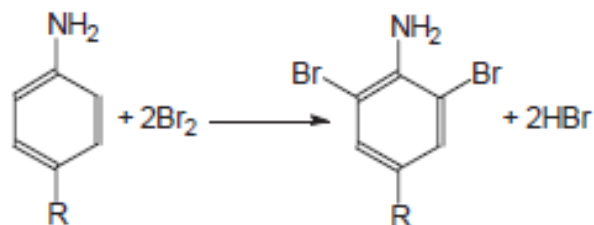
K_a 10^{-9} ДМФА (NaOH у суміші C_6H_6 - MeOH)

Ацидіметрія

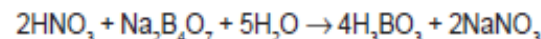
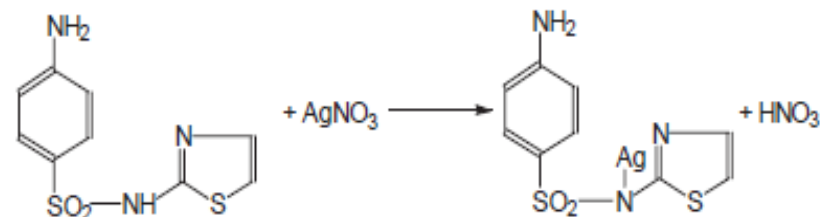

Індикатор – метиловий оранжевий

Броматометрія

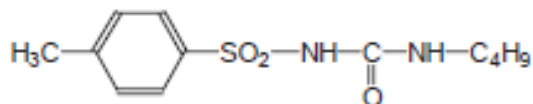
Аргентометрія

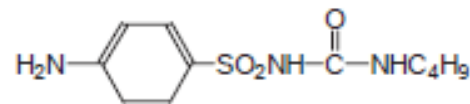
Алкілуреїди сульфокислот (сульфанілсесчовини)

12

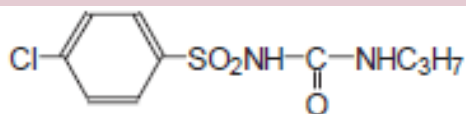
Антидіабетичні засоби I генерації

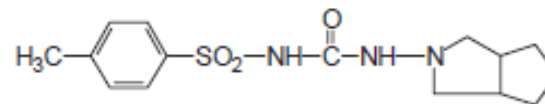
толбутамід

карбутамід

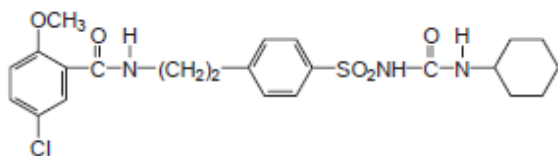

хлорпропамід

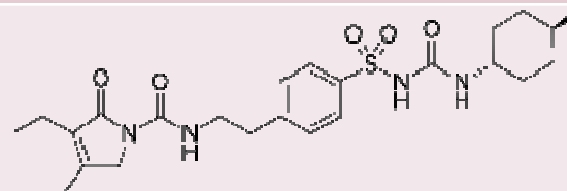

предіан

Антидіабетичні засоби II та III генерації

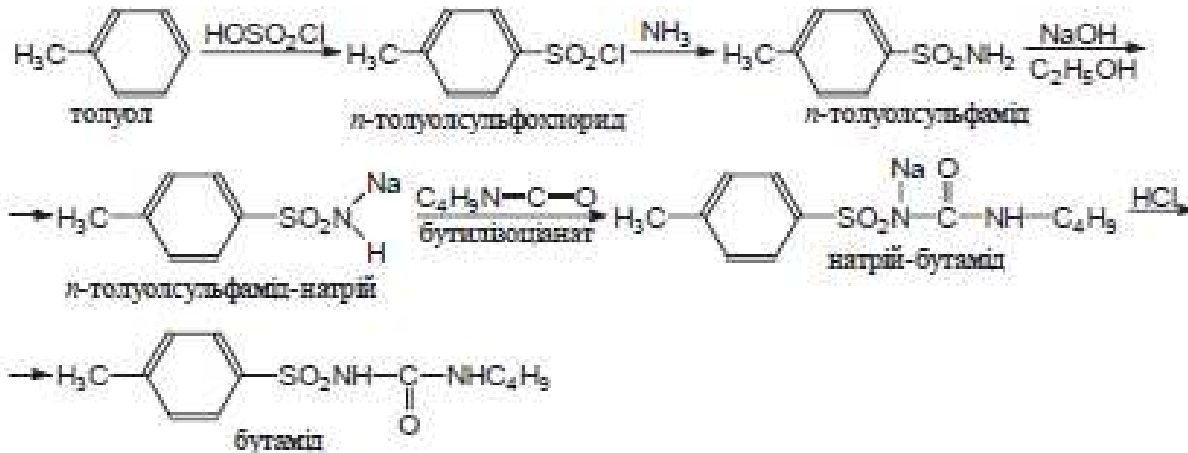
глібенкламід

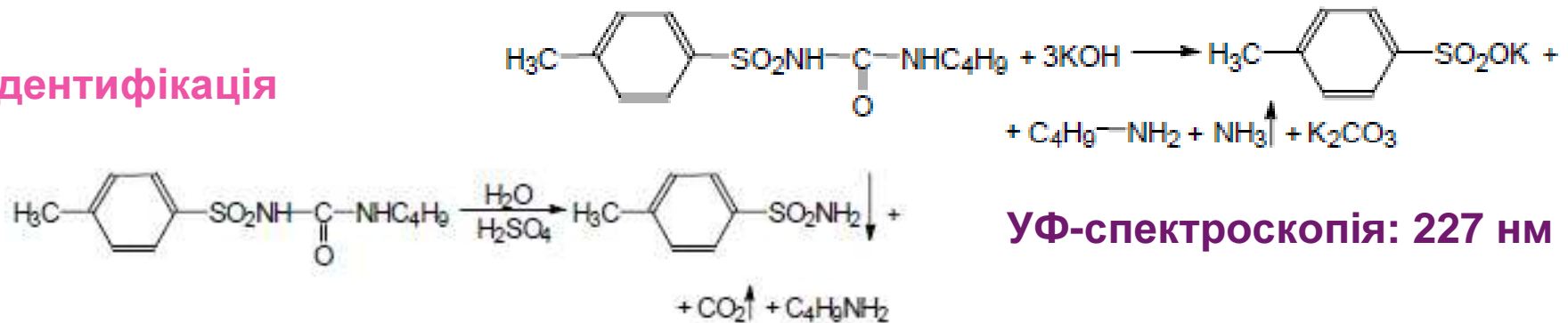
глімепірид

Бутамід

Добування

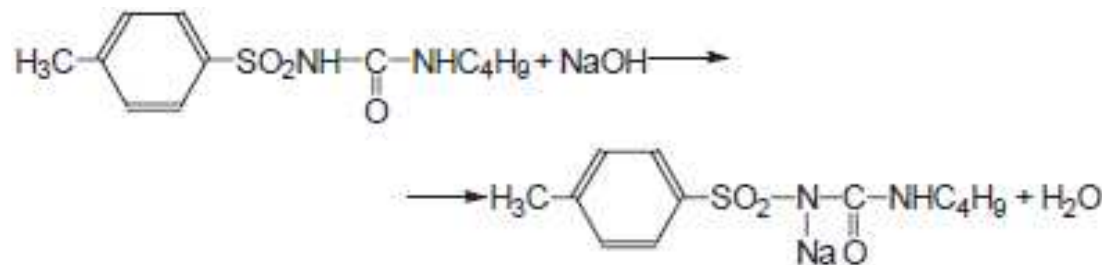

Ідентифікація

УФ-спектроскопія: 227 нм

Кількісне визначення

Індикатор - тимолфталейн

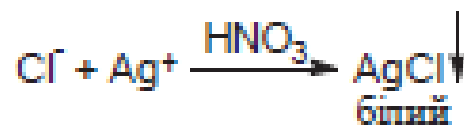
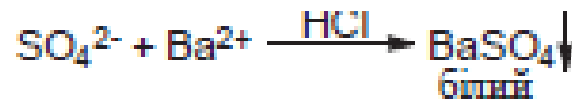
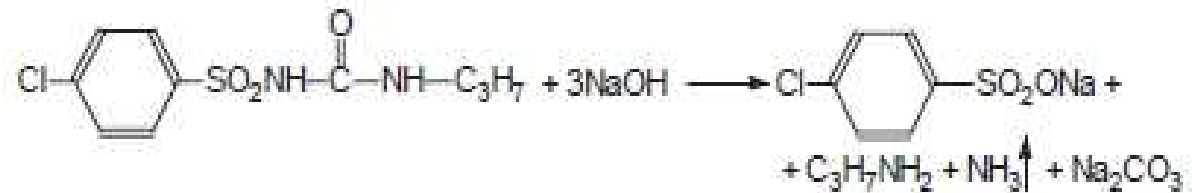
Хлорпропамід

14

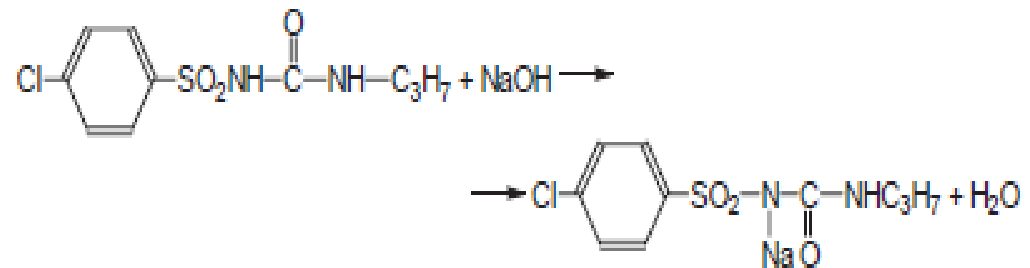
Добування

Ідентифікація

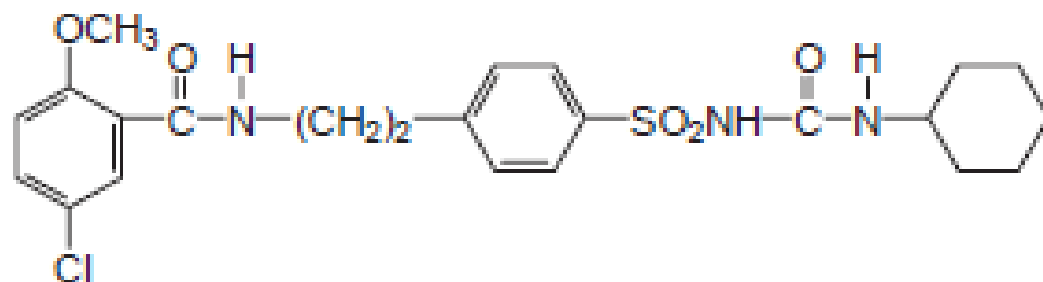

Кількісне визначення

Індикатор - тимолфталейн

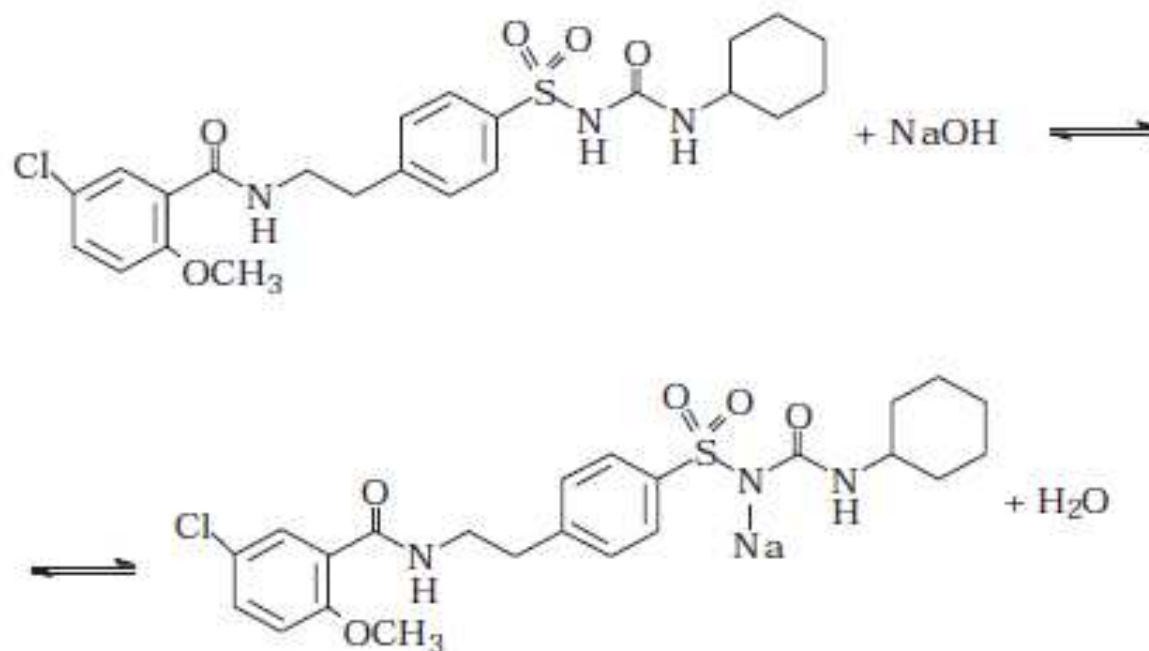
ГЛІБЕНКЛАМІД

15

Ідентифікація: УФ-, ІЧ-спектроскопія, ТШХ

Кількісне визначення

Механізм гіпоглікемізуючої дії сульфонілсечовин

